

Тоді я був просто Ульф (скорочено)

Ульф Старк

Ульф Старк

Тоді я був просто Ульф

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Розповідь ведеться від першої особи – Ульфа, якому на початку твору вісім років.

В печері лежить золото

Старший брат Ульфа – Ян, разом зі своїми друзями сиділи на верхівці ялини. Ульф сидів на гілці нижче, бо весь час плутався у брата під ногами. Раніше Ян та Ульф гралися разом, та тепер старшому брату хотілося спілкуватися зі своїми приятелями. Ульф вимагав гратися з ним в злодія й поліцейського. Ян погодився, але дуже скоро хлопці наздогнали Ульфа, скрутили йому руки і зв'язали мотузкою, на якій саме сушилися татові випрані лікарські халати. Ульфа прив'язали до верби. Ніссе та Ларсен – друзі Яна, були в захваті від міцних вузлів. На щастя, з дверей тераси надвір вийшла мама. У неї в руках була торбина з одягом і кошик із мокрими кальсонами. Вона наказала розв'язати Ульфа і примусила хлопців допомогти розвішати білизну.

Перед обідом Ян сказав Ульфу, що поділиться з ним таємницею: у печері лежить золото. Тож Ульф мусить піти подивитися, а Ян з друзями почекає. Печерою було темне підсобне приміщення під сходами при вході в будинок Ульфових батьків. Ульф зайшов туди. Тут тато зберігав пісок, щоб взимку посипати хідник від хвіртки до дверей, щоб пацієнти, що приходять до нього лікувати зуби, не падали на слизькому. Ульф заліз усередину й зачинив за собою двері. Хлопець знав, що золота тут нема, а брат просто хотів позбутися його. Ульфу було жаль самого себе, він вирішив ніколи-ніколи в світі не покидати тієї жахливої печери. Він мріяв перетворитися на скелет, а потім лякати брата. Хлопець лежав і мріяв, як раптом дещо побачив: на піску лежали купи золота, діамантів та розфарбованих порцелянових птахів. У повітрі звучала приємна музика. З'явився гарний ердельтер'єр і тітка, схожа на тітку Еріксон, що наливала молоко в молочарні Тімґренса. Ульф вирішив погратися з собачкою, тому з'явилася широка лука, заросла травою, і багато паличок.

Тато витягнув Ульфа з печери після четвертої години. Обід, який завжди був о третій, хлопець пропустив. Ульф розповів, що бачив золото, а потім їв і знову розповідав про ті казкові скарби, що бачив на власні очі. Тато, мама і Ян були здивовані. Мама переконувала сина, що це був сон. Тато сказав, що Ульфа треба завести до лікаря Блумберґа. Ульф не дуже хотів до того лікаря, бо вже бував у нього.

Однак татові хотілося зі Ульфом про все це поговорити. Він нагадав Ульфу, що той має уже вісім років. У цьому віці нормально щось вигадувати, але треба вчитися

розпізнавати щось фантастичне і правду, бо вийде плутанина. Тато попросив намагатися завжди говорити правду. "А що таке правда? – спитав Ульф.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Блакитна корова

Одного дня у класі Ульфа з'явилася нова вчителька. Її звали Беріт, в неї були русьві кучері, вона завжди мала щасливий вигляд і була геть не схожа на стареньку сиву динозавриху, яка завжди дотримувалася теми уроку. Якось учні малювали корів. Поруч з Ульфом сидів Клас-Єран і малював корову, що скидалася на танк. Пізніше вчителька дивилася на малюнки учнів, а Ульф – на її червоні сандалі, бо їхня старенька вчителька ходила в коричневих дорожніх черевиках. Раптом вчителька показала усім малюнок Ульфа. Діти побачили, що корова блакитна. Ульф мало не провалився від сорому крізь землю. Учні говорили, що корови бувають руді, білі, а Ульф мріяв, щоб повернулася їхня старенька вчителька, та в неї був оперізуючий лишай, і вона лежала вдома. Похваливши корів усіх учнів, вчителька сказала, що корова Ульфа особлива. Він намалював її зі своєї уяви, і це модерна корова. Вчителька погладила Ульфа по голові, ніби він був маленький геній. Хлопець не наважився сказати, що всього-на-всього корова вийшла блакитна, бо він загубив свою руду пастельку.

Після уроків Ульф пішов додому роздивлятися часопис "Для всіх", який завжди ілюстрував данець Курт Ард. То був знаменитий художник. Ульф почав копіювати один малюнок Курта Арда, та майже нічого не вийшло.

Наступного дня вчителька принесла у клас книжку з малюнками білорусько-французького художника Шагала. Там були корови найнеймовірніших кольорів, одна навіть уміла літати. Потім вчителька спитала, чи діти чули про Пікассо, якому довелося все життя вчитися малювати так, як діти. Чотири тижні Ульф змушував себе малювати жовтих кіз, бузкових коней та поросят ядучо-зелених відтінків. У тому не було ніякої краси, але вчителька весь час заохочувала його, бо вважала, що в хлопця є Іскра Божа.

Згодом повернулася старенька вчителька. Вона розглянула Ульфові малюнки, особливо довго дивилася на червону рибу, яка літала в небі з годинником на хвості. Вчителька сказала, що такого не буває, тому треба малювати речі такими, які вони є. Так завершився Ульфів період модернізму. Він знову узявся малювати рудих корів, як йому завжди хотілося.

Другий поцілунок

Якось у травні Ульф йшов грати у гилки, а після гри хотів купити морозива. У кишені штанів лежали три п'ятикронові банкноти й чекали свого часу. Незабаром Ульфу мало виповнитися десять років, він відчував себе багатим і щасливим. Кілька днів тому його брат завів розмову про поцілунки: "Не може людині виповнитися десять років, поки вона не поцілується з дівчиною". Ульф сказав, що вже цілував дівчину. Це була неправда, хоч рік тому Гунілла, старша сестра його приятеля Леннарта, потягла Ульфа за якусь споруду на будівельному майданчику і вп'ялася своїми губами в його.

Ульфу було неприємно, бо дівчина прокусила його губу. Він запитав, навіщо вона поцілувала його, і відтоді дівчина не звертала на нього уваги.

Діти грали на футбольному майданчику в гилки. Ульф стояв наготові і надіявся, що удар дівчини на ім'я Біргітта влучним. Ульф показав їй, як тримати бити, підкидати м'яча. Нарешті Біргітта підкинула м'яча в повітря і потім вдарила по ньому. М'яч полетів, а Ульф впав, бо дівчина також влучила у його голову. Біргітта та інші діти хвилювалися за Ульфа, а він наче побачив дівчину вперше: її обличчя осявали блискавки, що відлітали від його бідолашної голови. Вона запропонувала посидіти у своєму саду, бо мешкала неподалік.

Ульф почував себе добре. Він сидів у саду, на голові був мокрий рушник. Біргітта принесла графин із полуничним соком. Вони говорили про все на світі, дівчина здавалася Ульфу якоюсь особливою. Він сказав, що було б добре, якби вони поцілувалися, а потім запропонував п'ять крон. Цього разу поцілунок був приємним. Дівчина не кусалася, її губи мали смак солодкого полуничного соку. Вони поцілувалися ще тричі. На більше в Ульфа грошей не вистачило. Коли він зібрався йти, вона повернула п'ять крон і сказала, що не цілується за гроші.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Чи є в космосі люди?

Одного тижня майже всі приятелі Ульфа захворіли: мали гарячку і червоний висип на тілі. Тепер Ульф спілкувався з Геннінгом, своїм однокласником, хоч раніше спілкуватися з ним не доводилося. Геннінг ніколи не грався, а розгадував головоломки, читав книжки. Він привів Ульфа до себе додому, де було повно часописів та книжок, а також мозаїка на 2 000 пазлів. На картонній коробці були намальовані всі моря й країни землі. Ульф був у захваті, бо Геннінг знав, де міститься пустеля Гобі, скільки важить один лось на Землі і на Місяці, де все в шість разів легше. Ульф розповів, що цілувався з Біргіттою, а тепер мріє поцілувати Сіван, але приятеля таке не цікавило. Він почав розповідати про інопланетян.

Вдома Ульф почав запитувати тата, чи знає він про інопланетян, і показав "Журнал для родини", який позичив у свого приятеля. Там була публікація про чоловіка, який бачив летючу тарілку. Тато сказав, що все це нісенітниця.

Коли смеркло, Ульф та його приятель поїхали велосипедами на підходяще місце. На шиї в Ульфа висів папірець – на той випадок, якщо він загубиться. Там було написано: "Ульф Старк. Шенвіксвеген 205. Стуреб'ю. Земля". Хлопці мали зустрічати інопланетян біля крамниці залізних виробів. Вони довго чекали, нічого не відбувалося, Геннінг весь час говорив про книжки, які він прочитав, про космічні польоти і про життя на далеких планетах. Він сказав, що є планети, складені з антитіл, де усе мовби навпаки. Згодом приятель сказав, що йому пора додому, тож Ульф залишився сам. На прощання він дізнався від Геннінга, що інопланетяни на вигляд лисі.

Ульф був страшенно втомлений. Він ліг на купу каміння, дивився на зірки, а потім

заснув. Йому снилося, що він на іншій планеті, де майже не було сили тяжіння. Вони з Сіван підстрибнули дуже високо, аж у повітря. Раптом Ульф прокинувся від загадкового гуркоту. Йому здалося, що з'явився інопланетянин, хоч це був лисий пристаркуватий чоловік. Ульф підхопився привітати інопланетянина, але перед очима все потемніло, він упав. Чоловік взяв хлопця на руки і кудись повіз.

Так Ульф потрапив на чужу планету, де все було навпаки. Він отямився і побачив дерево, віддалік сиділи мама з татом і випльовували в свої чашки каву. Тато тут називався мамою, а мама – татом. Трава тут була червона, а чайки – чорними. Ульф зрозумів, що прибув на планету, що складалася з антиматерії. Ульф розмовляв з батьками, потім прийшла Сіван. Він признався, що любить її, а дівчина сказала, що не любить його, але поцілувала...

Коли Ульф розплющив очі, він лежав у своєму ліжку. Довкола стояли тато, мама, брат і лисий дядько-інопланетянин. Переконавшись, що хлопець потрапив додому, чоловік поїхав. Ульф привітався з батьками, лежав і усміхався, згадуючи поцілунок і собаку зі сну.

Фокстрот

Одного дня Ульф і його приятель Б'єрне грали в "Зниклий діамант" і розмовляли. Ульфу виповнилося дванадцять, і він саме почав ходити до міської середньої школи, а його приятель ходив у гімназію. Також Б'єрне ходив на уроки танців до спортивної зали в Стуреб'ю. Він запросив Ульфа на свій день народження і сказав, що цього року під час святкування будуть танці. Отримавши запрошення на день народження, Ульф дізнався, що там також буде Агнета, тож погодився прийти. Цієї осені Ульф був захоплений Агнетою. Вона трохи приятелювала з сестрою Б'єрне. Ульф переживав, бо не вмів танцювати, але Б'єрне запропонував допомогу.

Наступного дня хлопці у кімнаті Б'єрне почали навчання. В ті часи фокстрот був найзвичайнісінький танець. Б'єрне розгорнув аркуш паперу, де було намальовано багато ніг і стрілок, та Ульф нічого в цьому не розумів. Ульф з годину ходив сягнистими кроками по кімнаті, тримаючи перед носом той аркуш паперу.

Хлопці тренувалися щодня по обіді, тільки-но приходили додому зі школи. Нарешті Ульф трохи навчився і відчув справжній кайф. Б'єрне водив його між своїм ліжком і письмовим столом, а ще голосно відраховував такти Ульфу на вухо. Коли мама Б'єрне відчинила двері, то була здивована, що хлопці танцюють і обнімаються. Вона сказала, що хлопці не повинні танцювати з хлопцями і вигнала їх гуляти надвір.

Настав день народження Б'єрне. Ульф причесав свій потемнілий чуб, узяв татову краватку і старанно почистив зуби. Він подарував Б'єрне три коробочки свинцевого шроту для пневматичної гвинтівки. Потім усі їли морозивний десерт. Нарешті настала пора танцювати. Ульф не встиг запросити на танець Агнети, бо його випередив Ларсен. Відчуваючи поразку, Ульф пішов на кухню, де випив багато води. Коли танець закінчився, Ларсен відійшов від Агнети. Ульф не хотів проґавити наступний танець, тож запросив її. Дівчина погодилася станцювати, але ноги Ульфа чомусь йшли неправильно. Спершу він зробив кілька основних кроків. А потім спробував вельми

хитромудрий крок убік із поворотом назад. Виходило зовсім не так добре, як із Б'єрне. Ульфу весь час заважали Аґнетині ноги. Нарешті вона сказала, що він танцює, як дівчина. Хлопець почервонів і зрозумів, чому це сталося: під час навчання його постійно водив Б'єрне, а Ульф ступав за ним.

Аґнета схопила Ульфа за руку і спитала, щоб він хотів робити. Хлопець запропонував йти в гараж стріляти з пневматичної гвинтівки Б'єрне. У гаражі був тато приятеля. Він викотив автомобіль у двір, і всі втрьох стріляли. Аґнета щоразу вигравала, бо Ульф був настільки щасливий, що не міг влучити. Згодом тато Б'єрне пішов, а Ульф з дівчиною залишилися самі. Вони вийшли надвір і сіли в автомобіль. Ульф вмовився за кермо, а Аґнета сіла поруч. Вона спитала, куди б він хотів поїхати. Хлопець відповів, що якнайдалі зі Стуреб'ю, світ за очі. Аґнета сказала, що вона разом з ним. Потім схопила Ульфа за краватку й притягнула його обличчя до свого. І вони поцілувалися.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Прощай, Стуреб'ю!

Восени 1958 Ульфу виповнилося тринадцять, і він неабияк умів брехати. У школі, отримавши погану оцінку, він не показував її батькам, хоч треба було показати вдома, щоб мама або тато поставили свій підпис. Ульф сам підробляв підпис і був у цьому майстер. А батькам нічого не казав, бо вони хотіли, щоб він гарно вчився. Погані оцінки їх засмучували і змушували думати бозна-що. І коли вони питали, як справи у школі, Ульф відповідав, що все чудово, щоб ніщо не потьмарювало щастя родини.

Та якось, коли Ульф демонстрував однокласникам, як йому легко підробити підпис, це побачив класний керівник Генрик Русенґрен. Згодом він сказав Ульфу, що треба про все розповісти татові. І щоб тато йому зателефонував. Ульф сушив собі голову тим, що казати вдома. А потім він вирішив втекти з дому.

Коли смеркало, він взяв ранець, у якому лежала Біблія, і пішов. Уже в Ельвше він зателефонував додому з телефонної будки. Слухавку взяла мама. Ульф збрехав, що він у Чела Стенсона вдома і залишиться ночувати. Коли мама захотіла поговорити з мамою Чела, Ульф збрехав, що та в туалеті, і повісив слухавку. Хлопець вийняв із пенала ручку й написав великими літерами на стіні телефонної будки: "ТУТ Я ГОВОРИВ ІЗ МАМОЮ 27 ВЕРЕСНЯ 1957".

Ульф йшов цілу ніч. Пройшовши три милі, він дістався до Седертельє. Йому хотілося їсти, було дуже холодно. Другу ніч Ульф провів у під'їзді якогось жовтого будинку, де були незамкнені двері. Він блукав цілий день по Седертельє, не маючи гадки, що робити решту свого життя. У тому ж самому будинку він ліг спати і підклав Біблію під голову замість подушки. Він переживав, що класний керівник розповів батькам усе, і вони зрозуміють, що їхній талановитий син виявився нікчемою. Ульф просив Бога допомогти йому, пообіцявши, що більше ніколи в житті не брехатиме. На стіні сходового майданчика він написав: "ТУТ Я МОЛИВСЯ БОГОВІ 28 ВЕРЕСНЯ 1957".

Зранку він рушив до Нінесгамна. На якомусь мосту він задивився у воду і хотів втопитися. Поплакавши, він відчув полегшення і йому перехотілося робити це. Він написав на мостинах: "ТУТ Я МАЛО НЕ СТРИБНУВ У ВОДУ 29 ВЕРЕСНЯ 1957". Тоді він рушив назад у бік Седертельє. Згодом їхав за так у попутній вантажівці.

Коли запали сутінки, він не став шукати той під'їзд, де були незамкнені двері. Ульф сидів на лавці й читав "Вірші й думки", потім випив трохи молока з маленьким шматочком хліба. Потім напхав свій ранець яблуками та грушами з дачних садів і продав їх господарям довколишніх будинків, говорячи, що збирає гроші на класну мандрівку в Ютландію. За ці гроші він купив буханку хліба, палицю ковбаси й картонний пакет молока.

Ввечері Ульф заліз до одного з синіх ящиків із піском, що стояли на вулиці біля якоїсь контори. Посеред ночі він прокинувся від холоду і вирішив почати свою мандрівку до Данії. Його побачили поліцейські, він побіг, але його схопили. Ульф збрехав, що йому не спиться, тож вийшов прогулятися. Поліцейські вирішили відвезти його додому. Ульф назвав єдину адресу, яку знав у цьому місті: Шкільна вулиця 13. Вони під'їхали під якийсь будинок. Двері були замкнені. Ульф збрехав, що його мама заснула, тож краще не будити її. Та полісмен натиснув на кнопку. На порозі постала огрядна жінка середнього віку, Ульф кинувся обіймати її і називати мамою. Жінка сказала, що це не її син. Ульфу довелося знову сідати в поліційне авто. Цього разу вони поїхали до поліційної дільниці. Він нічого не хотів говорити, але поліцейські з'ясували його ім'я, бо Ульф написав його на форзаці Біблії.

Слухавку взяв тато. Він попросив відправити Ульфа додому на таксі. Чекаючи на таксі, Ульф крадькома вийняв із пенала ручку, розсунув ноги й написав на сидінні стільця "ТУТ ЗАКІНЧИЛАСЯ МОЯ МАНДРІВКА ДО ЮТЛАНДІЇ 30 ВЕРЕСНЯ 1957".

Дорогою до Стуреб'ю Ульф боявся, але батьки зустріли його спокійно. Ульфа нагодували. Наступного дня він не пішов до школи. Хлопець пообіцяв батькові завжди говорити правду. У школі його зустріли як героя. Ульф розповів про запаморочливу свободу, про мандри на самоті узбіччями доріг, про незнайомі міста, про ночі, проведені в лісі.

Не пишіть дурниць

Одного ранку, коли Ульфу виповнилося чотирнадцять років, він не впізнав свого обличчя. Досі воно було вельми симпатичне – рум'яне, гладенька шкіра, маленький гарненький ніс, русявий чуб. Та того ранку він побачив у дзеркалі свій перший прищ. Згодом довкола рота й на лобі їх висипало, як маку. Ульф став більш серйозним, перестав шкірити зуби й багато над чим став задумуватися. На уроках малювання малював тушшю вже не кумедних чоловічків, а похмурі кубічні образи дерев і голих губатих жінок. Хлопець тепер вподобав сірі та блідо-руді барви. Вечорами він сидів удома й читав книжки з психології та графології, часто довго гуляв.

Осінь стала початком великого змагання. Досі він не виявляв ніякого зацікавлення до писання творів, але разом із прищами виросла й його літературна пиха. Тепер Ульф невтомно мережив папір новим закрутистим почерком. Його суперником став Єран.

Він теж ходив у прищах і найкраще в класі знав шведську мову. Його мама викладала шведську, а тато був доцентом історії літератури. Тож Ульфу треба було багато чого надолужити. Перший успіх Ульфу приніс твір на тему "Людина, якою я захоплююсь". Він написав про свого знайомого причинного дідуся зі шхер, а Єран – про індійця Ганді. Тоді Ульф вперше взяв гору над Єраном, бо учитель на берегах його твору вивів: "Молодець!".

Єран сказав, що переможе наступного разу. Хлопці побилися об заклад на морозивний банановий десерт. Єран переміг у темі "Мрія", а Ульфу учитель порадив удосконалювати мову. На зимових канікулах Ульф старанно готувався, навідався до бібліотеки і взяв твори Стріндберга і Стейнбека. Він написав кілька листів експериментальною прозою Агнеті, але вона уникала його. З початком весняного семестру Ульф почав курити. Вони з Єраном знову побилися об заклад. Ульф знову програв, бо цього разу учитель порадив писати простішою мовою.

Наступного разу твір називався "Спомин про літо". Ульф написав про галасливих сорок, що строчили сміхом, ніби кулемети, про те, як пронизливо плакали дрібні чаєнята, і про сонце, схоже на лису голову, яка виринає з вранішньої морської купелі. "Дурниці!" – помітив на берегах учитель. Та попри це Ульф отримав вищу оцінку, ніж Єран.

Наприкінці травня учні писали останній у семестрі підсумковий твір. Вони мали описати яку-небудь тварину. Ульф писав про собаку, яку їхні сусіди, вибираючись до нового помешкання, не взяли з собою. Хлопець писав про те, як поладив зі старим собакою на кличку Фрідольф. Ульф так захопився своєю оповіддю, що геть нічого не помічав. Наприкінці хлопець написав про те, як собаку обсіли хвороби й він помер. Ульфа навіть здушили сльози, і він посадив на твір мокру пляму.

За тиждень учитель наказав Єрану прочитати перед класом твір. Він розповідав про хлопчика й коня. Усі слухали, як заворожені. Ульф раптом зрозумів, що вже десь чув це оповідання. Це було оповідання "Руденький поні" Джона Стейнбека, американського письменника, що отримав Нобелівську премію з літератури.

Учитель похвалив Єрана, але сказав, що оповідання Ульфа краще. Тож Ульф почав читати про собаку. Потім учитель порадив усім писати про те, що близьке, і спитав, чи справді Ульф любив собаку. Ульф сказав, що так, хоч у нього зроду не було ні собаки, ні тих сусідів. Але в той час, коли він писав, собака у нього все-таки був, бо хлопець завжди про нього мріяв. Єран мусив купити Ульфу морозивний банановий десерт із двома молочними коктейлями. Єран похвалив його твір, а Ульф відповів, що Джон Стейнбек теж непогано пише".

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Пані в короткому халатику

Був темний лютневий вечір. Ульф спостерігав з вікна за сусідкою в будинку поряд, використовуючи свій чеський польовий бінокль. Вона стояла в своїй освітленій кухні,

вбрана в нічну сорочку. Ульф хотілося, щоб вона обернулася, хоч жінка була доволі стара і не дуже гарна. Раптом у його кімнату зайшов тато. Ульф дорікнув, що треба стукати, а коли тато пішов, жалів, що засмутив його.

Наступного дня хлопець подався по обгортковий папір, щоб загорнути гострозубці, які купив для Б'єрне Салéна. Дорогою він побачив Пані в коротенькому халатику, що стояла в книгарні на Бандгагені. Коли Ульф зайшов усередину, вона звела очі від своїх червоних, щойно полакованих нігтів угору. Пані була в синьому робочому халатику з атласної тканини. Вона мала дуже короткі ноги. Але халатик був ще коротший. Жінка допомогла Ульфу вибрати папір. Він сказав, що колись ще зайде. А коли на майдані обернувся, то побачив, що вона стояла на порозі й курила сигарету. Сонце горіло в її мідяно-червоних косах, і дим здіймався аж у небо.

Наступної середи Ульф знов туди прийшов. Він мав 15 крон і купив, за її порадою, книжку, яка називалася "Ларс Горд". Від приємних пахощів парфумів жінки і нестачі кисню в Ульфа запаморочилася голова. Він розтулив рота, захрипів і випустив повітря. Пані в коротенькому халатику посадила його на табуретку, подумавши, що в нього астма. Вона вчила його, як дихати, попросила заплющити очі й думати про щось гарне. Тоді Ульф прихилив голову до її грудей і став думати про неї.

Одного вечора тато намагався змусити Ульфа читати вартісні книжки. Він пообіцяв йому сто крон, якщо син отримає найвищу оцінку за твір. Але шанс був не надто великий. Найвищу оцінку він мав не так давно. І то за шедевр про собаку, але відтоді змінився вчитель.

За два тижні Ульф знов навідався до книгарні. Ще й прихопив із собою дві сигарети з татового срібного портсигара. Побачивши, що хлопець курить, вона скрикнула, що не можна, бо у нього ж астма. Ульф попросив книжку не дорожче п'ятнадцяти-сімнадцяти крон. Вона сказала, що таких нема. Пані пояснила, що дуже гарні книжки не бувають однакові. Вони геть несхожі, оскільки розповідають про щось дуже особисте. Потім вона запропонувала "Стороннього" Альбера Камю. Пані в коротенькому халатику знала, що потрібно Ульфу. Книжка дуже йому сподобалася, бо головний герой також не розумів своїх почуттів.

Кожен чотирнадцятий день Ульф навідувався до Пані в коротенькому халатику. Бо в нього було лише десять крон на тиждень. Дні стояли короткі й холодні, а довгими вечорами хлопець читав. Уже закінчувався березень. Він часто лишався в книгарні трохи поговорити, коли не було покупців. Іноді допомагав їй виймати з картонних коробок олівці. Або міняти стрічку в касовому апараті. Ульф говорив, що стане письменником, але спершу йому треба пережити кохання й пригоди. Якось він запитав, чи є в неї ще якісь гарні письменники на літеру Б. Ульф вже пройшов тих, що на А. Пані запропонувала читати твори Генріха Белля, але чомусь дала йому "Поета у Нью-Йорку" Федеріка Гарсії Лорки. Це була тоненька сіра книжка. Ця книжка спонукала Ульфа до власної творчості. Вірші були трохи дивними, хлопець сміявся, адже іспанець навіть не римував. До того ж у книжці були страшенно кумедні речі. Скажімо, там було написано, що гладкі жінки вивертали навиворіт каракатиць. Ульф вирішив, що теж

може так писати. Тож він написав про пум із червоними кігтями, про морські тюльпани в акваріумі грудей. То було найкраще, що він написав. То було схоже на справжню магію. Ульф прочитав мамі власні вірші вголос, і вона заплакала, говорячи, що сина треба відвести до психолога.

Нарешті настав час писати твір, тема була "Весна". Ульф написав, що квіти підбілу сяяли вночі жовтими штучними очима, і що "захриплі крики хтивих котів чути аж до місяця". Потім хлопець пошкодував про жахливий прикметник про котів, але твори були вже в сумці вчительки. Йому хотілося вивернути навиворіт сумку, як каракатицю.

Усі, крім Ульфа, отримали свої твори назад. Вчителька сказала, щоб усі йшли надвір, а Ульф затримався. Він почав вибачатися, але вчителька запитала, чи читав він Пабло Неруду, бо в Ульфа, як і в нього, образна мова. Вчителька сказала, що ставить найвищу оцінку, але наступного разу Ульф повинен відшліфувати образи.

Після обіду Ульф показав татові першу сторінку твору, де красувалася червона оцінка. Тато був задоволений і дав Ульфу стокронову банкноту. Хлопець пішов до бібліотеки дуже щасливий. Пані в коротенькому халатику стояла на порозі, наче чекала його. Вони вибрали для Ульфа вживану друкарську машинку, а до неї ще дві нові стрічки. Усе це за 65 крон. Вистачало ще на два квитки в кіно й на морозиво. Ульф запросив пані, вона була вдячна, але відмовилася.

У білий світ

На Різдво Ульфу подарували світло-коричневу дорожню сумку з тисненої шкіри. Закінчивши школу, він склав у неї небагато речей і вирушив у білий світ. Його вірш уже було надруковано в одній газеті. Ульф повинен був набиратися досвіду і збирався курити, читати незбагненні книжки й пити спиртні напої. Прощаючись з батьками, він помітив, як вони постаріли й здрібніли.

Ульф плив на кораблі з Гетеборга до курорту Брідлінгтон, що на східному узбережжі Англії. Його поселили в каюті з худорлявим хлопцем, у якого був прилизаний назад чуб і сині очі. Хвали його Коре. Другий хлопець, Лассе, походив із Тіерпа, що в провінції Сконе, а третій – товстун, на тілі якого видно було комарині укуси. Всі їхали вивчати мову. Коли приятелі по каюті побігли вивчати докільля, Ульф читав "Поета у Нью-Йорку". Це була найулюбленіша книжка, яка остаточно визначила його життєвий шлях. Згодом на палубі Ульф побачив дівчину з темно-каштановими косами і красивими зубами. Вона також їхала у Брідлінгтон, звалася Агнета Валь. Між ними зав'язалася жвава балачка. Вона теж читала Камю й Франсуазу Саган. Її цікавила філософія, музика й поезія. Вона ледь не все знала про мистецтво, хотіла стати скульптором.

Ульф, дівчина та його приятелі по каюті пішли у бар. Коре, на прохання Ульфа і за його гроші, купив яечного лікеру. Ульфу сподобалося, але він випив надто багато, тому йому стало погано. Хлопець пережив своє перше сп'яніння.

Наступного дня він почувався погано. На палубі Ульф зустрів Агнету, вони розмовляли про всяку всячину. Вона розповіла, що її тато заробляє на життя тим, що ліпить глиняних птахів. Дівчина зізналася, що найбільше не любить хлопців у сандалях.

Аж тут з'явився Коре, і він був у сандалях. Біля нього йшла кучерява дівчина, яку звали Яна. Того дня Ульф написав вірш, присвячений Агнеті.

Вони наближалися до порту в Саут Шилдсі, звідки мали їхати далі. Коре, Ларс із Тієрпа і Покусаний комарами вже готувалися виставляти свої сумки в коридор. Ульф написав ще три вірші.

Вони з Агнетою навчалися в різних групах. Її, Ларса та Коре записали до класу для сильніших. З дівчиною Ульф міг бачитися лише після обіду, вони прогулювалися узбережжям і дивилися на море. Якось Коре запросив Ульфа і Агнету увечері грати в кеглі. Дівчина пообіцяла Ульфу, що після гри покаже йому свої ескізи. Згодом Ульф спитав Коре, що б він робив, якби опинився сам на сам у кімнаті з кимось, хто йому подобається. Коре вважав, що повинні бути поцілунки, пестоші й нестримна жага.

Та життя принесло несподіванку. Сестри Уддгам, у яких жив Ульф, вирішили саме в той день гри в кеглі повезти хлопця на автомобілі, щоб показати сади Англії, бо якось він проявив інтерес до садівництва. Ульф заявив, що в нього закреп. То був хитрий трюк, до якого вдавався тато, коли не хотів кудись іти з дому. Це не допомогло, бо тітоньки купили Ульфу упаковку послаблювальних таблеток. Вони радили почекати, поки вони повернуться додому, щоб уже там випробувати таблетки. Ульф змушений був споглядати милю за милею британські живоплоти, а тим часом надходив вечір.

Наступного дня Агнета спитала, чому він не прийшов. Ульф відповів, що дивився на магнолію і на півонію. Потім вони пішли дивитися на ескізи. В дівчини була затишна кімната з квітчастими шпалерами. Вони сіли на ліжко, вона стала гортати альбом. Усі ескізи скидалися на висохлі скульптури. Серед них був ще ескіз молодої жінки з худеньким личком і самими грудьми, під яким було написано: "Автопортрет 5. 1959". Ульф був глибоко вражений. З кожним аркушем, який вона перегортала, він непомітно присувався до неї. І тільки-но він хотів обняти її за плечі, як вона перегорнула останній аркуш. Унизу було написано: "КОХАННЯ? 1. 1959". Там був скульптурний ескіз Коре із зализаним назад чубом, худорлявим торсом, веселими примруженими очима і самовпевненою усмішкою на губах. Хлопець дізнався, що Коре вчора проводив її додому. Потім Ульф сказав, що вони з нею мають завжди про що говорити нагадав, а Коре ще й носить сандалі. Засмучений Ульф пішов від Агнети, бо відчув, що хоче побути наодинці.

Надворі перішив дощ. З-за повороту вигулькнув Коре, що поспішав до Агнетиного будинку. Ульф вийняв із кишені упаковку таблеток, яку для нього купили сестри Уддгам, і простягнув йому, говорячи, що це шоколад. Коре був голодний і з'їв усе відразу. Потім Ульф подався в бік порожнього узбережжя, назустріч вітру й дощу. Він промок до рубця, його серце стікало кров'ю, але він усміхався до моря. Йому ледве виповнилося п'ятнадцять років, а він вже пережив своє перше велике нещасливе кохання. Тож тепер він міг стати справжнім письменником.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу